

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 34359-09-24 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
27 מרץ 2025

לפני כבוד השופט יונה אטדגי – אב"ד, שופט אריאל צימרמן, שופטת טל לוי-מיכאלי

- המערעות**
1. מ.נ.ש יעוץ בע"מ
 2. כישרון לפיננסים בע"מ

נגד

המשיבה אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10 (בהסכמת הצדדים מתנהל דיון מחוץ לפרוטוקול)

11

12 עו"ד סופר: חוזר על האמור בהודעת הערעור.

13

14 **השופט אטדגי**: אנחנו מזכירים את שני הכללים הידועים, הראשון – שערכאת הערעור לא דנה

15 מחדש בכל הראיות והעדויות שהיו בבית משפט קמא, שזה פחות או יותר מה שאתם מבקשים

16 לעשות כאן, וערכאת הערעור לא נוהגת להתערב בקביעות עובדתיות, ולמעשה מפסה"ד הנוכחי של

17 בית משפט קמא כולו מבוסס על קביעות עובדתיות, שבאו לבחון אם יש תשתית לקבוע שהתקיימה

18 "מסה קריטית" בקשר הסיבתי שבין עבודת המערערת לבין הסדר לפידות, ודוק – הסדר לפידות

19 לא הסדר סידוף ולא הסדר בן משה. למה יש עילה להתערב?

20

21 עו"ד סופר: אנחנו סבורים שבית משפט טעה ביישום מבחן הקשר הסיבתי שהורה לו בית המשפט

22 הנכבד הזה. בית המשפט הנכבד הורה לבית משפט קמא לבחון האם ישנו קשר סיבתי ישיר או עקיף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 24-09-34359 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל
27 מרץ 2025 להשקעות בעמ

- 1 בין מילותיה של התובעת לבין ההסדר הסופי אותו הסדר לפידות, שאולי בניואנס שונה ממה
2 שאמרתם עכשיו – מצטט מפסה"ד עמוד 4 שורות 26 עד 31 (מצטט).
- 3 וכן מפנה להחלטה נוספת של כבוד השופט צימרמן בעניין עיכוב פסה"ד סעיף 11 נספח 3 (מצטט).
4 כבודכם, אנחנו סבורים והדבר הזה עולה בצורה חדה וברורה, שבית המשפט לא יישם את מבחן
5 הקשר הסיבתי שלגביו הנחה אותו בית המשפט הנכבד, ולמעשה אימץ מבחני קשר סיבתי שאין
6 להם אח ורעה לא בהקשרים אחרים שבדין האזרחי ולא בהקשר שהנחה בית המשפט, שיוצרים
7 איזה שהוא הכרחי תאורטי להוכיח שהפעולה שבצענו היא פעולה שהתוצאה הייתה בלתי נמנעת –
8 הפנינו ללוק.
- 9
- 10 **השופט צימרמן** : ראשית, ההפניה הייתה לדויד יום, ויתכן שבנקודה זו, כאשר אנו גולשים לשאלות
11 פילוסופיות של סיבתיות, ראוי לתהות מניין הציטוטים, לרבות תוך הפניה לספרים שלהכרתי אינם
12 קיימים. אפנה לסעיף 1.
13
- 14 **עו"ד סופר** : למקרא פסה"ד של השופט קמא, עלתה בדעתי – אני לא יכול לעשות משנה מפורטת
15 של כל השתלשלות העובדתית שנוגעת לסיבתיות, רציתי להתייחס למשהו שלדעתי רלבנטי, אגיד
16 איך זה עולה בקנה אחד עם הטיעון המשפטי הפילוסופים אומרים שאין דרך בחושנו למצוא
17 סיבתיות, גם אם הפעולה הייתה מיליוני פעמים באותה דרך לא אומר שבפעם הבאה זה יקרה.
18
- 19 **השופט צימרמן** : נחזור לערעור עצמו. איננו עוסקים, כפי שעסק יום, בשאלה של אינדוקציה
20 והיכולת לחזות אירועים שלא קרו. אנו עוסקים בשאלת סיבתיות אחרת, והיא האם האירוע
21 המאוחר שקרה, בענייננו הסדר לפידות, הטעם להתרחשותו, הכל בהתאם לאמור בפסק דיננו
22 הקודם והחלטת ההבהרה, בפעולות המערערות אם לאו.
23
- 24 **עו"ד סופר** : אין קביעה כזו בפסק דינו של השופט כהן, מה שיש בפסה"ד של השופט כהן זה פרשנות
25 מעוותת של מבחני הסיבתיות שכבודכם הנחו אותו לפעול, אתם דיברתם על קשר עקיף. כשקיימנו
26 את הדיון כאן...
27
- 28 **השופט אטדגי** : גם קשר עדיף צריך להוכיח שהייתה מסה קריטית, בסופו של דבר מה שמחייב את
29 בית משפט זה ההוראות שניתנו בסוף פסה"ד. אפשר להגיד שבמסגרת פסה"ד נכתב כך וכך, מה
30 שמחייב את בית משפט זה ההוראות הספציפיות שנכתבו בסוף פסה"ד. וההוראות שניתנו הן
31 ברורות, פסקה אחת, סעיף 14, בסעיף 14 דובר על מסה קריטית. מה שמחייב את בית משפט זו
32 המסקנה בסעיף 14. בית משפט יכול לנתח את פסה"ד. מה שמחייב בסוף את בית משפט קמא זו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

27 מרץ 2025

ע"א 24-09-34359 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל
להשקעות בעמ

1 ההוראה האופרטיבית שהיא בסעיף 14. זה אלף. שם לא מוזכרת המילה "עקיפין". דבר שני, גם אם
2 נניח בעקיפין עדיין צריך להוכיח את המסה הקריטית, עקיפין יכול להיות גם מסה קריטית, המסה
3 הקריטית הזו שבית משפט ביקש לבחון לא התקיימה לדעתו של בית המשפט, בהתבסס על כל
4 הקביעות העובדות שהיו בפניו.
5 אני רוצה שתתייחס לכמה נקודות. מה שנדרש מכם למעשה להוכיח שתרתם תרומה שהיא מעבר
6 לעבודות שהייתם חייבים לעשות לפי הסכם הייעוץ עליו קיבלתם תשלום נפרד, והדברים האלה
7 שעשיתם תרמו במידה משמעותית להסדר שהושג בסוף שזה הסדר לפידות ולא שום הסדר אחר.
8 צריך בהקשר זה לזכור שקיבלתם תשלום נפרד עבור עבודות נוספות שהזכרתם למשל המפעיל, לכן
9 כאשר אנחנו מביאים את הדברים ומנחיתים את זה מהעקרונות המופשטים לעקרונות המעשיים,
10 בית משפט בחן ומצא שהתנאי הזה לא התקיים.

11
12 **עו"ד סופר**: כבודכם נופלים לטעות שנפל בו בית משפט קמא, אין הפרדה בין השעות בגין הסדר
13 החוב בגינם קיבלנו כסף, לבין השעות האחרות שלא קיבלנו כסף, כל שעה שעבדנו הייתה מוקדשת
14 ומיועדת למטרה אחת להשיג הסדר חוב. דווקא העובדה ששולמו לנו כ – 800 אלף שקלים בגין
15 עבודה שתכליתה ומטרתה היא הסדר החוב, היא הנותנת, תראה כמה עבודות השקענו כדי להגיע
16 להסדר החוב. בית משפט קובע את מה שאדוני חזר עליו בטעות, עמוד 7 סעיפים 11 עד 20 לפסה"ד
17 (מצטט).

18
19 **השופט אטדגי**: על פי שיטתו ודרכו של אדוני, למעשה אתם חוזרים לנקודת המוצא, די בכך שבסוף
20 הושג הסדר חוב כדי לחייב את המשיבה בתשלום. אנו לא צריכים לבחון מה שנדרש היה לבחון
21 בהתאם לפסה"ד שניתן בערעור הראשון שעליו לא ערערתם והוא חלוט, אי אפשר לחזור למסקנות
22 אחר, מה שנובע מהדברים של אדוני וכך כתבתם בהודעת הערעור, שבית משפט לא היה צריך לבחון
23 כלום, כל דבר שעשיתם תרם באיזה שהיא צורה להסדר החוב, ולא צריך לבחון אם זו מסה קריטית,
24 שום דבר, זה משתלב למשל עם הדוגמא שהזכרתם בהודעת הערעור שאתם ייעצתם למשיבה ללכת
25 למסלול של הסדר חוב במקום פירוק. וזה כשלעצמו מוכיח את הזכות שלכם להצלחה. אם כך, מה
26 היה צריך לבחון בית המשפט?

27
28 **עו"ד סופר**: זו לא הייתה הטענה שלנו, להפך. בית המשפט לקח את כל העבודה כל ה – 800 אלף
29 שקל שאנחנו קיבלנו ושנועדו לשרת את הסדר החוב ואמר שזה בצד זה לא קשור להסדר החוב. זה
30 לא המבחן. אם נקרא את ההסכם בין הצדדים – המשימה שלך היא להגיע להסדר החוב. בגין
31 המאמץ הזה אתה תקבל לפי שעות סכום שיסתכם ב – 800 אלף שקל, ואם יהיה הסדר חוב – שאתה
32 תרמת בעקיפין או במישרין תהיה זכאי לבונוס.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

27 מרץ 2025

ע"א 24-09-34359 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל
להשקעות בעמ

- 1 מה שעשה בית משפט קמא, אפנה לשלושה ציטוטים, הוא קבע מבחן סיבתי שאי אפשר לעמוד בו.
2 (מצטט). מה זה רלבנטי שהיו יועצים נוספים? מי דיבר על בלעדיות?
3
- 4 **השופט צימרמן**: ההצעה של אדוני היא שככל שיש תרומה שאפשר למתוח קו בינה לבין ההסדר,
5 הרי שאתם זכאים לדמי ההצלחה. הקושי הוא שבעוד שאי אפשר לשלול קיומה של תרומה, אפשר
6 שהריחוק שבין הפעולות של המערערות לבין ההצלחה לבסוף, מוביל למסקנה שדומה שאליה הגיע
7 בית משפט קמא, כי איננו יכולים לייחס את ההצלחה למערערות. אנחנו צריכים לזהות שאתם
8 הובלתם להצלחה. אין שאלה שבסוף הייתה הצלחה, אבל מה שהוצג בפעם שעברה, שבעצם אנחנו
9 לא צריכים להצביע על אותו חוט מקשר שבו אנו יכולים לשים תג בזכות המערערות בהצלחה,
10 הפרופוזיציה הזו נדחתה בפסה"ד הקודם שלנו. בהתאם לקיומם של גורמים אחרים שאפשר שהם
11 משמעותיים יותר בהובלה להצלחה יש חשיבות.
12
- 13 **עו"ד סופר**: מה שאנו אומרים זה דבר פשוט, שהשופט לקח רק חצי ממבחן הסיבתיות של קשר
14 סיבתי ישיר, ולא עסק בכלל בשאלה האם ייתכן שהפעולה תרמה לא במישרין אבל היא תרמה
15 בעקיפין. את המבחן הזה – אין ספק שמקריאה בין השורות של פסה"ד ברור שזו המסקנה שהיה
16 צריך להגיע אליה, הוא מנתח סדרה של פעולות ואומר שהפעולות האלה תרמו, יש להם קשר, הן
17 חיוניות. ואז מוסיף ואומר שזו לא תרומה במישרין או שזו בטעות מוחלטת למה שנקבע. הוא לא
18 עוסק בדיוק במנדט שאתם הוריתם לו לבדוק האם מתקיים קשר סיבתי בין במישרין ובעין בעקיפין
19 בין בהשפעה על עסקאות אחרות ובין אם לא. אם היה כותב בפסה"ד שלו "נחה דעתי שהייתה
20 תרומה בעקיפין אבל לא עלתה כדי מסה קריטית" אני מניח שלא היינו כאן, אבל הוא לא עסק
21 בשאלה הזו, הוא בא בשאלת הקשר הישיר, והוא אימץ מבחנים שלא התייחסתם אליה.
22
- 23 **השופטת לוי מיכאלי**: יתכן שלא מצוינת המילה "בעקיפין" מספר פעמים מספיק. יחד עם זאת
24 מצוינות מספיק מילים נרדפות שמרמזות שבית משפט קמא פעל בהתאם להוראות בית משפט זה,
25 לרבות – "לא הוכח קשר כזה... לא הייתה זיקה מהותית... לא ניתן לקשר" הן באות במקביל
26 לבחינה בדבר הקשר הישיר. ניתוח של הקשר העקיף.
27
- 28 **עו"ד סופר**: השאלה היא לא מספר הפעמים שנרשמה המילה "בעקיפין". ציינתי שהמילה בעקיפין
29 לא מצוינת בפסה"ד למעט בציטוט מפסה"ד שלכם, בעוד שהמילה במישרין על הטיותיה. מופיעה
30 34 פעם.
31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 24-09-34359 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל
27 מרץ 2025
להשקעות בעמ

- 1 **השופט אטדגי**: בהמשך לשאלה הראשונה, אני מביא כאן ציטוטים אקראיים בעמוד 7 שורות 7-9
2 (מצטט). מפנה לעמוד 12 בפסה"ד שורות 25, 26 (מצטט). ויש עוד ציטוטים מעין אלה. בית משפט
3 פעל בדיוק לפי ההנחיה שניתנה לו על ידי ערכאת הערעור, גם אם הוא השתמש במילים דומות ולא
4 בדיוק במילים שערכאת הערעור השתמשה בהם. אזכיר שוב לדוגמא גם בעמוד 19 שורות 24, 25
5 (מצטט). זה בדיוק ההנחיות שביקשנו.
6
7 **עו"ד סופר**: דווקא מהציטוטים שהביא אב"ד ההרכב, מביא חיזוק לגרסתי, העניין של קשר בלעדי
8 ישיר, שאין בלעדיו ואין למעלה ממנו, אקריא ציטוט נוסף מסעיף 1.4 עמוד 10 לפסה"ד (מצטט).
9
10 **השופט אטדגי**: זו דוגמא מובהקת למה שציינתי שאתם מבקשים לחזור לגישה הקודמת שלכם,
11 שדי בכך שהושג הסדר בסוף כדי לחייב את המשיבה בתשלום, הרי ברור לגמרי שכל ההסכם נעשה
12 אחרי שכבר היה ברור שהולכים למסלול של הסדר חוב וזה לא היה תנאי.
13
14 **עו"ד סופר**: זה לא כך אדוני, אני מזכיר לכבודכם את הדיון שהתקיים בפעם הקודמת, למעשה מה
15 שהיה חסר בפסה"ד – פסה"ד בעמוד 7 השופט עצמו בניגוד לטענה שלא טענו את הטענות בבית
16 משפט קמא פירט את התרומה שלנו "עשיתם כך וכך וזה משמעותי ומהותי" פסה"ד המקורי בעמוד
17 7. מה שהפריע לכבודכם שחסמו הפניות. שלא הפנו לפרוטוקול ולא לאסמכתאות שתומכות בטענה
18 הזו, לא כל פעולה שעשינו מבססת את הקשר הישיר, השופט אימץ מבחן קשר סיבתי מוטעה שלא
19 יכולנו לעמוד בו, אני מזכיר שגם בדיון הקודם הייתה הסכמה שאנחנו לא היינו שותפים פעילים
20 בהסכם לפידות, השאלה עד כמה ההסכמים הקודמים – בן משה וכו' עד כמה הם תרמו בעקיפין,
21 וזה מה שאומר פסה"ד של כבודכם בסעיף 13.
22
23 **עו"ד הרשקוביץ**: חוזרת על האמור בכתב התשובה.
24 חברי סיים את דבריו בזה שאמר שאין חולק שלא היה להם קשר ישיר להסכם לפידות וזה המהות,
25 כל פסה"ד החדש בוחן את הקשר העקיף מאחר ולא נטען בשום שלב לתרומה ישירה של המערערות
26 להסכם לפידות, ועומד על כך בית משפט קמא בסעיף 2 (מצטטת). הוא כן קובע בניגוד למה שאומר
27 חברי כן קובע בסוף שאין פה את מבחן הגורם היעיל, שהוא כן בוחן את הזיקה המשמעותית,
28 ושהדברים לא יכולים להתבסס על קשר רופף כזה או אחר. בית משפט זה קבע בפסק דינו הקודם
29 שני עקרונות, עקרון ראשון שצריך להיות תרומה משמעותית, מסה קריטית של המערערות להסדר,
30 והעיקרון השני שהתרומה צריכה להיות להסדר לפידות, ולא כגישת המערערות הסדר כולל
31 שהתחיל בשנת 2016 והסתיים בשנת 2020. לכן השאיר את השאלות האלה שהן עובדתיות לשיקול
32 דעתו של בית משפט קמא, תוך בחינת הראיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

27 מרץ 2025

ע"א 34359-09-24 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל
 להשקעות בעמ

1 **בית המשפט**: פסק הדין של בית משפט קמא מנומק ומפורט היטב, לא מצאנו הצדקה להתערב
 2 במסקנותיו, ולכן נציע למערערות למשוך את הערעור, וכן נציע שלא ייעשה צו להוצאות.

3

4 **עו"ד סופר**: לאחר שהתייעצתי עם מרשי אנחנו מסכימים.

5

6 **עו"ד הרשקוביץ**: משאירים לשיקול דעת בית המשפט את נושא ההוצאות.

7

8

9

פסק דין

10 המערערות קיבלו את הצעתנו, והודיעו על משיכת הערעור.

11

הערעור נדחה.

12

אין צו להוצאות.

13

המזכירות תשיב למערערות באמצעות בא כוחן את העירבון.

14

...ניתן והודע היום כ"ז אדר תשפ"ה, 27/03/2025 במעמד הנוכחים.

15

טל לוי-מיכאלי, שופטת

אריאל צימרמן, שופט

יונה אטדגי, שופט – אב"ד

16